Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummers	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2018/105 Beoordeling veilige derde landen – Marokko
Hoofdtaak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure
Geldig vanaf	13-12-2018
Geldig tot en met	13-7-2023

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de beoordeling van de Marokko als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Om die reden is TOELT gevraagd om algemene informatie aan te leveren aangaande dit onderwerp. Deze informatie treft u in de link hieronder aan.
https://samenwerken.indaily.intern.ind.nl/sites/TOELT/SitePages/Landenrapporten en factsheets.aspx

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Marokko in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Deze beoordeling treft u hieronder aan.

Beoordeling van Marokko als veilig derde land:
Marokko is partij bij het Vluchtelingenverdrag, het Anti-Folterverdrag (CAT) en het International Covenant on Civil and Political Rights. Marokko heeft het Verdrag van 1954 betreffende de status van staatlozen en het Verdrag van 1961 tot beperking der staatloosheid niet geratificeerd. Bronnen: https://ihl-databases.icrc.org/applic/ihl/ihl.nsf/vwTreatiesByCountrySelected.xsp?xp_countrySelected=MA; http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx

Marokko kent sinds 2003 een immigratiewetgeving (Loi n° 02-03 relative à l'entrée et du séjour des étrangers au Royaume du Maroc, à l'émigration et l'immigration irrégulières1). In artikel 29 van de immigratiewetgeving is vastgelegd dat erkende

1 https://www.refworld.org/docid/3ae6b4ed5c.html

vluchtelingen of vreemdelingen die een asielverzoek hebben ingediend waarover nog niet is beslist, niet kunnen worden uitgezet. Ook staat er in dit artikel dat geen enkele vreemdeling naar een land kan worden overgebracht als zijn of haar leven of vrijheid aldaar wordt bedreigd of de vreemdeling aldaar blootgesteld wordt aan onmenselijke, wrede of vernederende behandelingen.
Bron: http://www.refworld.org/docid/3ae6b4ed5c.html

In een artikel van Equal Times, d.d. 6 januari 2017, wordt gesteld dat er in Marokko geen refoulement meer plaatsvindt, maar dat er wel sprake is van gedwongen binnenlandse verplaatsing van migranten. Een vertegenwoordiger van UNHCR in Marokko verklaarde volgens deze krant inzake de protectie situatie in Marokko dat "It is not the highest standards that you may find in the world, but there's basic protection and, certainly, a safe place for asylum seekers". Ook uit een artikel van Amnesty International blijkt dat de Marokkaanse autoriteiten invallen doen, migranten en vluchtelingen oppakken en verplaatsen naar andere delen in het land. Amnesty is wel kritisch ten aanzien van het beleid van Spanje dat groepen migranten uitzet naar Marokko, dat hen vervolgens uitzet naar het land van herkomst: "Despite the appearance of a return procedure, the Spanish authorities clearly failed to uphold fundamental safeguards and in effect conducted a collective expulsion of 116 people back to a country where they could be at risk of serious human rights violations." Het human rights report over 2017 van het US State department maakt geen melding van refoulement.
Bronnen: https://www.equaltimes.org/morocco-s-imperfect-solution-to-a?lang=en#.W5oinTgUmmR;
https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/09/morocco-relentless-crackdown-on-thousands-of-sub-saharan-migrants-and-refugees-is-unlawful/

Uit informatie van de UNHCR blijkt dat er in Marokko op dit moment nog geen nationale asielprocedure bestaat, maar dat de Marokkaanse overheid samen met UNHCR asielstatusbepaling doet. Het land werd voorheen enkel als transitland gezien. Nu Marokko ook wordt beschouwd als eindbestemming heeft de Marokkaanse overheid ervoor gekozen om middels ondersteuning van de UNHCR een nationale asielprocedure te gaan ontwikkelen. Volgens informatie van UNHCR: "Pending the submission of the draft asylum law to Parliament, UNHCR registers and processes all asylum claims in Morocco. Refugee status determination is undertaken jointly with Government officials, simultaneously providing an opportunity to build the capacity of Moroccan officials. UNHCR-registered refugees are referred to Moroccan authorities, who regularize their status by issuing them a refugee card and a residency permit. Syrians do not receive such documentation but in practical terms, they are protected from refoulement and have access to essential services like other refugees." Bron: http://reporting.unhcr.org/node/10331;
http://www.unhcr.org/59f1d50a4.html

Het Country Report on Human Rights Practices over 2017 van het US Department of State zegt over de asielprocedure het volgende: "The law provides for the granting of refugee status. The government has historically deferred to UNHCR as the sole agency in the country entitled to perform refugee status determinations and verify asylum cases. UNHCR referred cases that meet the criteria for refugee recognition to the government's interministerial Commission in Charge of Hearings for Asylum Seekers within the Bureau of Refugees and Stateless Persons. The government recognizes two types of asylum status: refugees designated according to the UNHCR statute and the "exceptional regularization of persons in irregular situation" under the 2016 migrant regularization program."

Amnesty International, Report 2017/18 – The State of the World's Human Rights – Morocco / Western Sahara (22 Februari 2018): "Morocco did not adopt a law on asylum but maintained its policy of allowing refugees access to basic rights and services, including education. The authorities issued asylum seekers and refugees registered by UNHCR, the UN refugee agency, with documents protecting them against refoulement – forcible return of individuals to a country where they risk serious human rights violations – without taking a decision on their definitive status."

"In 2003, Morocco adopted Law No. 02-03 relative à l'entrée et au séjour des étrangers au Royaume du Maroc, à l'émigration et l'immigration irrégulière (Immigration Law). The Immigration Law sets out the conditions for granting asylum-seekers or refugees a residence card (Article 17), the criteria for their non-expulsion or deportation (Article 29), and procedures on the treatment of asylum-seekers in waiting areas (Article 38). Furthermore, the Government initiated the drafting of an asylum law (Draft Law on Asylum) in early 2014,4 which, when completed, should further strengthen the protection of persons of concern to UNHCR by recognizing the principle of non-refoulement and the rights under the 1951 Convention. This draft law has been dragging for years and is now pending adoption by the Conseil du gouvernement and the Parliament. Until the adoption of the Draft Law on Asylum, the Immigration Law is the only national legislation applicable to immigrants." Bron: UNHCR, Universal Periodic Review: 3rd Cycle, 27th Session: Morocco, september 2016.

Het Country Report on Human Rights Practices over 2017 van het US Department of State merkt inzake de positie van Syriërs in Marokko het volgende op: "The government also provided temporary protection to individuals who may not qualify as refugees. On June 20, World Refugee Day, the king instructed the government to admit 28 Syrians who had been stranded between the borders of Morocco and Algeria for two months. Syrians and Yemenis benefit from "exceptional regularization" outside of the more permanent migrant regularization program." De groepen Syrische vluchtelingen aan de grens tussen Marokko en Algerije bestaan voornamelijk uit vrouwen en kinderen die hun echtgenoten/vaders (met reeds legaal verblijf in Marokko) nareizen.

Het Morocco World Report 2018 van Human Rights Watch: "As of September 30, UNHCR said it had 2,995 Syrian asylum seekers in its registry. While Morocco has not formally recognized these Syrians as refugees, it allows them to reside in Morocco and to access essential public services, such as health and education, according to UNHCR."
https://www.volkskrant.nl/buitenland/tientallen-vluchtelingen-vast-in-niemandslandwoestijn-tussen-marokko-en-algerije~a4494805/;
https://www.volkskrant.nl/buitenland/koning-marokko-neemt-alsnog-vluchtelingen-op-die-onder-erbarmelijke-omstandigheden-in-woestijn-leefden~a4501967/

Eind 2017 waren er 4.715 vluchtelingen en 2.064 asielzoekers in Marokko. Bron: website UNHCR dd. Augustus 2018, https://www.unhcr.org/morocco.html

Erkende vluchtelingen en migranten kunnen volgens het rapport over 2017 van het US Department of State in Marokko werken en hebben daarnaast toegang tot gezondheidszorg en onderwijs. Voor asielzoekers, die nog niet erkend zijn als vluchteling, is het niet altijd mogelijk om toegang te krijgen tot de Marokkaanse gezondheidszorg en ook hebben zij in mindere mate toegang tot het gerechtelijk systeem van Marokko. "The national migration and asylum policy enables refugees to enjoy access to education, healthcare and the job market. However, gaps

remained, e.g. the extension of the medical insurance scheme to refugees has been delayed."

Er is weinig informatie gevonden over de specifieke positie van staatloze Palestijnen in Marokko. In de bovengenoemde openbare bronnen wordt hiervan op een paar plaatsen wel melding gemaakt: "While in Rabat, Türk (deputee-High Representative UNHCR) visited a small Syrian restaurant owned by Ahmed, a Syrian refugee. Ahmed's restaurant opened in 2015, with the assistance of UNHCR and its partner AMAPPE (Moroccan Association for the Promotion of Small Enterprises). Now it employs Moroccan nationals alongside Syrian and Palestinian refugees." UNHCR december 2015, Morocco Update Regularisation of Refugees by National Authorities: "A 10-year residence permit was delivered to some refugees, including one Palestinian, one Iraqi and one Congolese".

Conclusie:
Marokko is partij is bij het Vluchtelingenverdrag en een aantal andere belangrijke relevante mensenrechtenverdragen en het beginsel van non-refoulement is neergelegd in de Marokkaanse wetgeving. Dit beginsel wordt blijkens informatie van UNHCR nageleefd. Daarnaast werkt de Marokkaanse overheid nauw samen met UNHCR en verleent een vluchtelingenkaart en verblijfsstatus aan door UNHCR erkende vluchtelingen. Gelet hierop en omdat erkende vluchtelingen en migranten toegang hebben tot onderwijs en gezondheidszorg, kan Marokko in het algemeen als veilig derde land worden aangemerkt.

De beoordeling of Marokko in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak. Ten aanzien van LHBTI en christelijke bekeerlingen moet bijzondere aandacht worden besteed aan de positie van personen behorend tot deze twee groepen in Marokko. Er dient rekening te worden gehouden met de mogelijkheid dat ten aanzien van hen Marokko niet als veilig land kan gelden. Tijdens het gehoor moet in ieder geval worden (door)gevraagd naar het eerdere verblijf in Marokko en de wijze waarop zij toen zijn behandeld.

4. Afstemming
Dit bericht is afgestemd met DMB en JZ.